

Trao Đổi Huy Hiệu Hướng Đạo tại Hoa Kỳ

Ngay từ thời xa xưa, anh chị em Hướng Đạo (HĐ) đã biết trao đổi đủ loại kỷ vật liên quan về HĐ như mũ, ly, khăn quàng, bút nịt, khâu, vv... và ngay cả áo quần HĐ. Trong các loại kỷ vật, huy hiệu HĐ là vật được trao đổi nhiều nhất và phổ biến nhất. Cho đến bây giờ không có tài liệu nào cho biết sự trao đổi đã bắt đầu vào thời điểm nào.

Tại Hoa Kỳ, có lẽ việc trao đổi huy hiệu khởi đầu trong các cuộc họp quốc gia của Order of Arrow (viết tắt là OA)¹ vào những năm 1920 và 1930.²

Sưu tầm huy hiệu / kỷ vật HĐ

Mỗi người có những thích thú và lý do riêng để sưu tầm các loại kỷ vật liên quan về HĐ như:

- Sưu tầm để giữ kỷ niệm hay làm kho tàng cho chính mình.
- Sưu tầm để kinh doanh bán kiếm lời hay sưu tầm để bán không lời cho những người anh chị em HĐ khác.
- Sưu tầm để làm quà thưởng hay để cho.
- và còn có thể có nhiều lý do khác.

Giá trị của huy hiệu

Đối với người sưu tầm nghiệp dư, tài tử, mỗi một huy hiệu đều có giá trị riêng biệt của từng cá nhân.

Đối với những nhà sưu tầm chuyên nghiệp³ họ có thể nhận biết giá trị của những huy hiệu rất tinh tường, gồm có các yếu tố:

- Huy hiệu hiếm vì kỷ niệm những trại hay những chương trình đặc biệt như huy hiệu chính thức (dành cho người tham dự) các trại HĐ quốc tế hay quốc gia. Đôi khi huy hiệu dành cho trại sinh tham dự hoàn toàn khác với các huy hiệu bán kỷ niệm.
- Huy hiệu hiếm vì sản xuất ít (có bán sách in hình các huy hiệu do BSA phát hành với ghi chú ngày và số lượng huy hiệu được sản xuất).
- Huy hiệu hiếm vì là hàng mẫu (trước khi sản xuất hàng loạt).
- Huy hiệu hiếm vì thêu dệt sai hay có lỗi sơ xuất (*defected*).
- Huy hiệu còn trong tình trạng nguyên thủy như lúc được sản xuất, chưa được giặt sạch, chưa được khâu hay dán vào áo bao giờ.

1 Order of Arrow (OA) là một tập hợp các em em Thiếu, Thanh và trưởng được tuyển chọn với sự tự nguyện tham gia thêm. OA được mệnh danh là một “Xã Hội Danh Dự của Quốc Gia” (National Honor Society). Xem thêm về Order of Arrow tại <https://oa-bsa.org/>.

2 Xem bài viết *The History of Patch Trading* của hội International Scouting Collection Association; <http://scouttrader.org>

3 Thông thường nhất tại các trại Họp Bạn Quốc Gia Hoa Kỳ, luôn có những nhóm, hội các nhà sưu tầm triển lãm và buôn bán các huy hiệu HĐ ở các sảnh đường của khách sạn gần đất trại. Năm 2001, tôi có dịp đến hai sảnh đường của hai khách sạn quan sát, nhờ đó tôi hiểu biết thêm đôi chút về giá trị của mỗi huy hiệu khác nhau. Tại đây họ cũng bán các sách liên quan về các huy hiệu HĐ. Sách có in hình và ghi chú ngày và số lượng huy hiệu được sản xuất (Rất tiếc tôi không biết cuốn sách tôi mua để đâu tìm không thấy).

Có lẽ anh chị em chúng ta chưa đạt đến trình độ sưu tầm huy hiệu HĐ chuyên nghiệp, thêm vào nữa cũng không ai phổ biến tin tức và để ý ghi chép lại các chi tiết của mỗi huy hiệu được thực hiện.

Sưu tầm và trao đổi huy hiệu



Quang cảnh một nơi trao đổi mua bán huy hiệu HĐ - Hình từ trang <http://www.bsator.com/capitol-tx/#lq=1&slide=11>

Anh chị em HĐ luôn được khuyến khích trao đổi huy hiệu trên căn bản một đổi một. Sau này vì có những người chuyên môn hiểu rõ giá trị của từng huy hiệu nên việc trao đổi huy hiệu không còn giới hạn một đổi một. Việc trao đổi huy hiệu cũng không còn nằm trong phạm vi trao đổi cho vui hay để kỷ niệm mà còn có thêm cả các phần buôn bán huy hiệu. Huy hiệu có thể được thực hiện do một cá nhân, do một nhóm hay do ban tổ chức.

Một vài hình thức về việc sưu tầm và trao đổi huy hiệu mà chúng ta thường gặp:

- Sưu tầm: mua bán, xin tặng, đi tham dự chương trình sinh hoạt hay trại.
- Trao đổi với sự đồng ý của 2 bên.
- Tặng không điều kiện.
- Tặng có điều kiện như muốn người nhận phải thực hiện một hay nhiều việc gì đó hợp với khả năng.
- Cho người nhận được tự chọn huy hiệu trên bàn hay trên quầy, nhưng lấy một thì để lại trên bàn một huy hiệu khác.

Đôi lúc huy hiệu HĐ được sản xuất thành bộ (mỗi bộ gồm nhiều huy hiệu gộp lại). Việc sưu tầm trọn bộ cũng qua cách mua, bán, được tặng, trao đổi hay tham gia một trò chơi sưu tầm. Thỉnh thoảng việc lùng kiếm huy hiệu chót cho đủ bộ thật khó khăn, mất rất nhiều thời gian và cần tìm đúng đối tượng!

Các loại huy hiệu

Huy hiệu HĐ có nhiều loại khác nhau đôi lúc khó có thể phân biệt nếu chỉ nhìn qua vẻ đẹp và màu sắc.

1. Huy hiệu trại hay huy hiệu kỷ niệm của các chương trình sinh hoạt đặc biệt. Các loại này thường theo tên của chương trình sinh hoạt, tên trại hay chủ đề, nơi và ngày sinh hoạt.
2. Huy hiệu xác định là thành viên thuộc địa phương gồm có huy hiệu Châu (*Council patch*), huy hiệu (số) đơn vị, huy hiệu đội (*patrol patch*) của các em (và đội cho người lớn khi theo học khóa huy hiệu Rừng). HĐHK còn có huy hiệu cho thành viên OA của Châu. Ngoài ra còn một số huy hiệu riêng ví dụ như những huy hiệu dưới đây nhưng không được may trên áo HĐ ngoại trừ chỗ gắn tạm thời (*temporary patch position*). Chỗ gắn tạm thời là trên túi bên phải của áo HĐ.
 - a. Huy hiệu Đạo (*District*); không cần thiết nên có rất ít Đạo thực hiện.
 - b. Huy hiệu Ủy Ban Công Giáo về HĐ địa phương (*Catholic Committee on Scouting*).
 - c. Riêng huy hiệu đơn vị/liên đoàn hiện chỉ có trong các đơn vị/liên đoàn gốc Việt thuộc HĐHK.
3. Huy hiệu trách vụ để xác định vai trò trách vụ mà cá nhân đang đảm trách.⁴
4. Huy hiệu biểu hiệu cho sự được thưởng cá nhân và luôn luôn có giấy chứng nhận đính kèm.⁵
5. Huy hiệu biểu hiệu đẳng cấp (*rank*) hay chuyên hiệu (*merit badge*) dành cho các em sau khi hoàn tất các điều kiện bắt buộc.⁶



Hình trên blog.scoutingmagazine.org
xem footnote 8

Luật lệ trao đổi huy hiệu của HĐHK

HĐHK không có văn bản riêng rẽ luật lệ trao đổi huy hiệu, ngoại trừ phần viết nhắc không được trao đổi các huy hiệu trách vụ, huy hiệu thăng thưởng, huy hiệu đẳng cấp và chuyên hiệu (xem phần các loại huy hiệu bên trên loại 3, 4 và 5), tuy nhiên trong các sách hướng dẫn cho các trưởng hay các em tham dự các Trại Họp Bạn Quốc Gia (*National Scout Jamboree*) hay trại Họp Bạn Quốc Tế (*World Scout Jamboree*) đều có phần luật lệ về việc trao đổi huy hiệu rất rõ ràng. Có thể do sự trao đổi huy hiệu thường chỉ xảy ra tại các Trại Họp Bạn Quốc Gia hay Quốc Tế mà thôi.

4 Các trách vụ đã và đang ghi danh của người lớn được ghi chép trong hồ sơ cá nhân trên văn phòng HĐ. Các trách vụ của các em thì do đơn vị ghi chép trong hồ sơ đơn vị.

5 Mỗi sự thưởng cá nhân đều được lưu trữ trong hồ sơ của văn phòng HĐ.

6 Các đẳng cấp và chuyên hiệu các em hoàn tất được ghi vào hồ sơ cá nhân các em trong văn phòng HĐ.

- Sách hướng dẫn Trại Hòp Bạn Quốc Gia năm 2010; có phần viết về việc trao đổi huy hiệu giữa các em với các em, người lớn với người lớn. Không được trao đổi huy hiệu giữa người lớn với các em.⁷
- Sau khi có nhiều phản ảnh về việc trao đổi giữa người lớn và các em với lý do có huy hiệu người lớn có mà các em thích, ngược lại có huy hiệu các em có mà người lớn thích. Trại Hòp Bạn Quốc Gia năm 2013 lần đầu tiên cho phép trao đổi huy hiệu giữa người lớn với các em nhưng tại một khu vực nhất định. Việc cho phép này được nhấn mạnh đây là một ngoại lệ chứ không phải luật (*It's the exception, not the rule*).⁸
- Theo sách hướng dẫn Trại Hòp Bạn Quốc Gia năm 2017, luật lệ vẫn giữ theo nguyên tắc sự trao đổi huy hiệu giữa các em với các em, người lớn với người lớn nhưng cho phép các em thể trao đổi huy hiệu với người lớn khi có trưởng của các em hiện diện quan sát và đồng ý sự trao đổi.⁹
- Trong sách hướng dẫn của HĐHK cho thành viên tham dự Trại Hòp Bạn Hướng Đạo Thế giới năm 2011 tại Thụy Điển và năm 2015 tại Nhật Bản cũng nhắc nhở việc không được trao đổi giữa người lớn và các em (*Xem Policy for Swapping*¹⁰). Thêm vào đó sách cũng khuyến cáo không được mua hay bán các huy hiệu trong trại.
- Sau khi đồng ý và trao đổi huy hiệu xong cũng nên nhớ bắt tay nhau kiểu HĐ kết tình bạn bè.

Kinh nghiệm về trao đổi huy hiệu

Trong trại Hòp Bạn Quốc Gia 2010 kỷ niệm 100 năm BSA. Với sự ưu đãi đặc biệt của HĐHK qua sự vận động của Ủy Ban Quốc Gia HĐ gốc Việt, Thiếu Đoàn 1819 gồm 40 em và 4 trưởng HĐ gốc Việt được thành lập tham dự trại.¹¹ Anh em chúng tôi có thực hiện hai loại huy hiệu chính thức để may trên vai trái và trên túi phải của áo đồng phục tham dự trại. Ngoài ra, chúng tôi cũng thực hiện một bộ gồm 5 con rồng ghép lại để kỷ niệm, bán gây quỹ trước khi đi trại và để trao đổi trong trại.¹²

Bốn con rồng phía bên ngoài (tạm gọi là rồng góc) bao bọc một con rồng chính giữa. Mỗi con đều có hai hàng chữ “2010 National Scout Jamboree” và “Troop 1819”. Tại trại, chúng tôi chia bốn con rồng phía ngoài cho 4 đội, mỗi đội chỉ có một loại để các em trao đổi trong nững ngày đầu của trại với những lời căn dặn hướng dẫn các em về việc trao đổi. Tin về Thiếu Đoàn 1819 có bộ con rồng được truyền khắp trong khu vực trại Miền Nam (*Southern Region*) nhanh chóng, dân sưu tầm rất bén nhạy và hiểu rõ “giá trị” của bộ con rồng vì biết bộ huy hiệu con rồng hiếm và đặc biệt.

1. Hiếm vì bộ con rồng chỉ do một đơn vị tham dự trại thực hiện nên không có nhiều so sánh với các huy hiệu của các Châu (Councils) thực hiện rất nhiều.

7 2010 Jamboree Leader Guide (page 24): “Trading and swapping is not to be done between youth and adults.”

8 For the first time, Scouts and adults will be allowed to trade patches, but only in the “stadium” (the area known as the “arena” at past jamborees, see <https://blog.scoutingmagazine.org/2012/11/15/which-patches-shouldnt-be-traded/>). Hoặc trong bài “Should an adult trade patches with a Scout?” trên trang web Bryan on Scouting: <https://blog.scoutingmagazine.org/2012/09/18/should-an-adult-trade-patches-with-a-scout/>

9 Youth can trade with Adults if their Adult Unit Leader is present to observe and approve the transaction. - xem <http://www.summitbsa.org/patch-trading-basics-2/>

10 Trong hai tập “2011 WSJ Participant Guide” - page 13 và “2015 WSJ_BSA Participant_Guide” - page 7 (Xin tìm kiếm trên mạng để đọc).

11 Đăng lý chỉ được nhận 36 em nhưng trại cho phép thiếu đoàn đặc biệt 1819 thêm 4 em.

12 Việc thực hiện huy hiệu riêng cho đơn vị tham dự trại do đơn vị quyết định không phải do trại.

2. Đặc biệt vì Troop 1819 là tập hợp các em gốc Việt được thành lập từ 3 nơi (Vùng Houston, vùng Orange County - Nam California và vùng San Jose - Bắc California) khác hẳn với các đơn vị địa phương do các Châu thành lập.

Chính vì các điều trên, các em đã thành công đổi một con rồng được một bộ huy hiệu của các đơn vị khác.

Qua ngày trại thứ tư sau khi các con rồng góc không còn, chúng tôi mới phát cho các em con rồng chính giữa để trao đổi. Riêng con rồng giữa vì là hình tròn, nên nếu ai đó có được con rồng giữa này

cũng vui rồi mà không cần phải có các con rồng góc, ngược lại nếu có một con rồng góc hay có cả bốn con rồng góc mà thiếu con rồng giữa thì bộ con rồng không trọn vẹn. Chính điều này làm cho con rồng giữa trở thành giá trị hơn mà dân sưu tầm nhất quyết phải lùng kiếm con rồng chót bất cứ giá nào. Đó là lý do tại sao chúng tôi phát cho các em trẻ. Nếu phát sớm, các em đổi mất con rồng giữa trước thì bộ con rồng sẽ bị phá rời và làm giảm giá trị của nó.



Bộ con 5 con rồng của TĐ 1819 tại Trại HB Quốc Gia 2010.
https://huongdao.org/images/events/2010-Dragon_set.png

Lời Kết

Để thay lời kết bài viết, tôi xin lược dịch **Quy Tắc Đạo Đức của Hội Những Người Sưu Tầm Kỷ Vật Hướng Đạo (ISCA Code of Ethics)**.¹³

I will

Set an example in which we all can take pride.

Consciously, fairly represent items of Scout memorabilia.

Always follow the rules of the event that apply to trading.

Extend the hand of friendship to all collectors.

Trade or sell no patch that I know to be a fake or reproduction without disclosing the fact.

Help new collectors get started.

13 Code of Ethics - The International Scouting Collectors Association (ISCA)
(http://www.scouttrader.org/Code_of_Ethics.shtml)

*Impress on new collectors the importance of ethics in trading.
Currently be eligible to be registered in Scouting.
Strive for fairness in all actions consistent with the Scout Oath & Law.*

“Tôi sẽ:

Đặt mình là một người gương mẫu mà tất cả chúng ta đều có thể tự hào.

Ý thức, công bằng trong việc trưng bày các kỷ vật Hướng Đạo.

Luôn tuân thủ các nguyên tắc của tổ chức khi có sự trao đổi.

Mở rộng tay tình bạn với tất cả các nhà sưu tầm.

Nói rõ khi trao đổi hoặc buôn bán những huy hiệu mà tôi biết là giả hay được tái sản xuất.

Giúp người mới sưu tầm khởi sự.

Tạo ấn tượng cho những người mới sưu tầm về sự quan trọng của đạo đức trong kinh doanh.

Hiện tại đủ điều kiện để được ghi danh với Hướng Đạo.

Tranh đấu cho sự công bằng trong mọi hành động phù hợp với Lời Tuyên Thệ (Lời Hứa) và Luật Hướng Đạo.”

Trần Văn Long

Tháng 09 năm 2018

** Chân thành cảm ơn sự đóng góp ý kiến của GTT.*